

Afgifter på danske dagligvarer

DSK modtager ofte spørgsmål om afgifterne på danske dagligvarer, provenuet og om udviklingen over tid i de mest betydende afgifter. På den baggrund har vi indsamlet den aktuelle og den historiske viden for en række afgifter efter Skatteministeriets opgørelser.

Alle satser er ekskl. moms.

År	Øl	Vin	Spiritus	Sodavand
	Afgiftssats	Afgiftssats	Afgiftssats	Afgift
	Kr. pr. hl. for skatteklasse 1 / Kr. pr. liter 100 pr Pct. ren alkohol	Kr. pr. liter bordvin med 6-15 pct. alkohol	Kr. pr. liter 100 pct. ren alkohol	Kr. pr. liter
1990	481,95	12,60	292	1,60
1991	417,95	10,93	292	0,80
1992	249,95	6,55	292	0,80
1993	249,95	6,55	292	0,80
1994	249,95	6,55	292	0,80
1995	249,95	6,55	292	0,80
1996	259,25	6,80	275 ¹	0,80
1997	268,50	7,05	275	0,80
1998	268,50	7,05	275	1,00
1999	268,50	7,05	275	1,00
2000	268,50	7,05	275	1,00
2001	268,50	7,05	275	1,65
2002	268,50	7,05	275	1,15
2003	268,50	7,05	150 ²	1,15
2004	58,40 ³	7,05	150	1,15
2005	50,90	6,14	150	1,15
2006	50,90	6,14	150	1,15
2007	50,90	6,14	150	0,91
2008	50,90	6,14	150	0,91
2009	50,90	6,14	150	0,91
2010	50,90	6,14	150	1,08/0,57 ⁴
2011	50,90	6,87	150	1,08/0,57
2012	63,60	10,62	150	1,58/0,57

¹ Afgiftsændring pr. 1. juli 1996

² Afgiftsændring pr. 1. oktober 2003

³ Pr. 1. oktober 2004 blev afgiften ændret fra en afgift pr. hl. på grundlag af indbrygningsprocenten til en afgift pr. liter 100 pct. ren alkohol.

⁴ Sodavandsafgiften blev differentieret pr. 1. januar 2010. Den lave sats er for sukkerfri sodavand.

2013	65,91	11,01	150	1,64/0,59
2013 pr. 1/7	56,02	11,01	150	0,82/0,30
2014	56,02	11,01	150	0
2015	56,02	11,61	150	0
2016	56,02	11,61	150	0
2017	56,02	11,61	150	0
2018	56,02	11,61	150	0
2019 pr. 1/4	48,74	11,26	150	0
2020	48,74	11,26	150	0

År	Cigaretter			Røgtobak	
	Værdiafgift af detailprisen	Stykafgift, øre pr. stk.	Minimumsafgift, øre pr. stk.	Groftskåret røgtobak kr. pr. kg	Fintskåret røgtobak kr. pr. kg
1990	21,22 kr.	60,68		128,90	531
1991	21,22 kr.	60,68		275,00	350
1992	21,22 kr.	60,68		275,00	350
1993	21,22 kr.	60,68		275,00	350
1994	21,22 kr.	60,68		275,00	350
1995	21,22 kr.	60,68		275,00	350
1996	21,22 kr.	60,68		350,00	400
1997	21,22 kr.	60,68		350,00	400
1998	21,22 kr.	60,68		350,00	400
1999	21,22 kr.	60,68		350,00	400
2000	21,22 kr.	60,68		350,00	400
2001	21,22 kr.	60,68		402,50	452,50
2002	21,22 kr.	60,68		402,50	452,50
2003	21,22 kr.	48,92		402,50	452,50
2004	13,61 kr.	63,66		402,50	452,50
2005	13,61 kr.	63,66		402,50	452,50
2006	13,61 kr.	63,66		402,50	452,50
2007	13,61 kr.	63,66		402,50	452,50
2008	13,61 kr.	63,66		402,50	452,50
2009	13,61 kr.	63,66		402,50	452,50
2010	20,80 kr.	62,98	91,65	522,50	572,50
2011	21,65 kr.	67,50	103,65	602,50	652,50
2012 ⁵	1,00 pct.	116,65		722,50	772,50

⁵ Afgifter ændret pr. 1. april 2012.

2013	1,00 pct.	116,65		722,50	772,50
2014	1,00 pct.	118,25		738,50	788,50
2015	1,00 pct.	118,25		738,50	788,50
2016	1,00 pct.	118,25		738,50	788,50
2017	1,00 pct.	118,25		738,50	788,50
2018	1,00 pct.	118,25		738,50	788,50
2019	1,00 pct.	118,25		738,50	788,50

År	Chokolade		Kaffe (brændt)	The	Konsum-is	
	Sukkerholdig	Sukkerfri	Afgift i kr. pr. kg nettovægt	Afgift i kr. pr. kg nettovægt	Sukkerholdig	Sukkerfri
	Afgift i kr. pr. kg nettovægt	Afgift i kr. pr. kg net- tovægt			Kr. pr. liter	
1990	12,50		5,22	5,00		
1991	12,50		5,22	5,00		
1992	12,50		5,22	5,00		
1993	12,50		5,22	5,00		
1994	12,50		5,22	5,00		
1995	12,50		5,22	5,00		
1996	12,50		5,22	5,00		
1997	12,50		5,22	5,00		
1998	14,20		6,54	6,25	3,40	
1999	14,20		6,54	6,25	3,40	
2000	14,20		6,54	6,25	3,40	
2001	14,20		6,54	6,25	3,40	
2002	14,20		6,54	6,25	3,40	
2003	14,20		6,54	6,25	3,40	
2004	14,20		6,54	6,25	3,40	
2005	14,20		6,54	6,25	3,40	
2006	14,20		6,54	6,25	3,40	
2007	14,20		6,54	6,25	3,40	
2008	14,20		6,54	6,25	3,40	
2009	14,20		6,54	6,25	3,40	
2010	17,75	14,20	6,54	6,25	4,25	3,40

2011	17,75	14,20	6,54	6,25	4,25	3,40
2012	23,75	20,20	6,84	6,54	6,38	5,10
2013	24,61	20,93	7,14	6,82	6,66	5,32
2014	24,61	20,93	7,14	6,82	6,66	5,32
2015	25,97	22,08	7,67	7,33	6,98	5,58
2016	25,97	22,08	7,67	7,33	6,98	5,58
2017	25,97	22,08	7,67	7,33	6,98	5,58
2018	25,97	22,08	7,67	7,33	6,98	5,58
2019	25,97	22,08	7,67	7,33	6,98	5,58
2020	25,97	22,08	7,67	0	6,98	5,58

Kilde: Skatteministeriet, besvarelse af diverse udvalgsspørgsmål samt egen bearbejdning.

Diverse afgiftsændringer 1992-93:

Afgifter på øl og vin nedsættes i forbindelse med ophør af 24-timers reglen for disse og en række andre varer.

1994-skattereformen (Ny kurs mod bedre tider fra maj 1993): Indførelse af afgift på bæreposer.

Finanslov for 2003 (aftale indgået i november 2002):

Afgifter på spiritus, cigaretter og sodavand nedsættes i forbindelse med det endelige ophør af 24-timers reglen.

Forårspakke 2.0 (aftale indgået i marts 2009):

Forhøjelse af afgifter på cigaretter, tobak, chokolade og konsum-is.

Finanslov for 2012 (aftale indgået i november 2011):

Forhøjelse af afgifter på sodavand, chokolade, slik, konsum-is, øl, vin, cigaretter og tobak.

2012-skattereformen (aftale indgået i juni 2012):

Indeksning af forskellige punktafgifter svarende til 1,8 pct. årligt frem til og med 2020 via diskretionære forhøjelser i 2013, 2015 og 2018.

Vækstplan DK (aftale indgået i maj 2013):

Afskaffelse af sodavandsafgift og vægtbaseret emballageafgift samt nedsættelse af ølafgift.

Fedtafgiften blev indført i 2011 i medfør af Forårspakke 2.0, men afskaffet igen pr. 1. januar 2013 som led i finansloven for 2013.

En reklameafgift blev besluttet indført med aftale om finansloven for 2012, men nåede ikke at træde i kraft før afskaffelsen i forbindelse aftale om finanslov for 2016.

Erhvervs- og iværksættepakke (aftale indgået november 2017)

Annullering af indeksning på en række punktafgifter; herunder chokolade/slik og vin. Afskaffelse af en række afgifter som tillægsafgift på alkoholsodavand, nødder og mandler mv. (råstofafgiften), the og emballageafgift på pantbelagte emballager omfattet af pant- og retursystemet. Løbende ikrafttræden over flere år.

Finanslov for 2019

Afgiften på øl sænkes med 13 pct., og afgiften på vin sænkes med 3 pct. fra 1. april 2019.
 Emballageafgift for drikkevarer omfattet af pant- og retursystemet afskaffet pr. 1. juli 2019.

Finanslov for 2020

Gennemsnitsprisen for en pakke cigaretter stiger til 55 kr. for 20 stk. pr. 1. april 2020 og til 60 kr. i 2022.

Provenu af punktafgifter på dagligvarer

Vare Mio kr.	2013	2014	2015	2016	2017	2018*	2019*
Afgift af spiritus	1.103	1.153	1.180	1.200	1.206	1.224	1.239
Afgift af vin	1.674	1.682	1.746	1.790	1.721	1.749	1.774
Afgift af øl	980	932	906	952	911	939	949
Afgift af alkoholsodavand	34	34	33	34	37	1	0
Tobaksafgift	8.412	7.099	7.743	7.109	7.609	7.190	7.090
Afgift af chokolade mv.	2.239	2.249	2.375	2.483	2.455	2.400	2.425
Afgift af konsum-is	293	301	297	325	311	330	330
Afgift af mineralvand mv.	404	20	2	0	0	0	0
Afgift af mættet fedt ⁶	89	0	0	0	0	0	0
Forskellige forbrugsafgifter ⁷	410	402	40 ⁸	413	383	385	390

* Skøn august 2018

Kilde: Skatteministeriet, Provenuet af afgifter og moms.

(<https://www.skm.dk/skattetal/statistik/provenu-og-skattestruktur/afgifter-provenuet-af-afgifter-og-moms/>)

⁶ Fedtafgiften trådte i kraft 1. oktober 2011.

⁷ Af f.eks. cigarettepapir, glødelamper mv. samt kaffe og te mv. ⁸ Fedtafgiften trådte i kraft 1. oktober 2011.

⁸ Af f.eks. cigarettepapir, glødelamper mv. samt kaffe og te mv.

Som tommelfingerregel svarer 1 procent moms til ca. 7,5 mia. kroner. Punktafgifterne på dagligvarer ekskl. tobak udgjorde i 2017 syv mia. kroner. Det er tankevækkende, at man med et snuptag ville kunne fjerne samtlige punktafgifter på dagligvarer – tobak undtaget – for et beløb svarende til en forhøjelse af momsen med én procent. DSK har ikke taget stilling til, hvorvidt lavere afgifter med fordel (eller lovligt efter EU-retten) kan finansieres af højere moms. Det er udelukkende til illustration af beløbets omfang.

Indeksning af afgifter

Det er en udbredt misforståelse blandt mange, at landene omkring os løbende hæver deres afgifter, og at vi i Danmark dermed også kan hæve vores afgifter årligt uden konsekvenser for grænsehandelen og dermed for beskæftigelsen, butiksstrukturen og miljøet mv. Men hverken Sverige eller Tyskland indekserer afgifterne.

Sammenligning med andre lande

Sverige har som nævnt ingen afgifter på hverken chokolade/slik, læskedrikke eller is. Den svenske afgift på alkohol er til gengæld højere end i Danmark. Momsen er differentieret. Udgangspunktet er 25%, og satsen for fødevarer er 12%.

Tyskland har ingen afgift på almindelig bordvin og har i lighed med Sverige heller ingen afgift på chokolade/slik, sodavand, is eller mættet fedt. Momsen er som udgangspunkt 19%, og satsen for fødevarer er 7%.

Moms- og afgiftssatser på nydelsesmidler i nabolande i 2018 (DKK inkl. moms)

Varegrupper	Danmark	Tyskland	Sverige	Norge
Cigaretter (20 stk, afgift af gns. detailpris)	32,2	29,9	33,2	57,0
Øl (30 cl, 4,6 pct. alkohol)	1,1	0,3	3,0	7,1
Vin (75 cl, 6-15 pct. alkohol)	10,9	-	19,0	43,2 *1
Chokolade og slik (100 g)	3,2	-	-	1,9 *2
Momssatser i pct.				
Normalsats	25	19	25	25

Nedsat sats - 7 12 15

Anm.: Der er afrundet til én decimal. Afgiftssatserne er opgjort inkl. moms.

1) Beregnet ved et alkoholindhold på 12 pct.

2) Afgiften på chokolade og slik i Norge er angivet for 2019, hvor afgiften er tilbagerullet til niveauet før den ekstraordinære afgiftsstigning på 83 pct. i 2018. Afgiften var 3,3 kr. pr. 100 g i 2018.

Kilde: EU-kommissionen, Finansdepartementet i Norge og Skatteministeriet.

Læs mere

På skatteministeriets hjemmeside findes der indtægtslister, der viser statens indtægter fra de forskellige afgifter mv. Det fremgår af dette link:

<http://www.skm.dk/skattetal/statistik/provenuoversigter/afgifter-provenuet-af-afgifterogmoms-2010-2017>